

સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા

બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા, શાહીબાગ, અમદાવાદ - 380 004.

સત્સંગ પ્રાજ્ઞ ખંડ - ૨ પ્રશ્નપત્ર - ૨ (બપોર)

રવિવાર, ૩ માર્ચ, ૨૦૧૩

સમય : બપોરે ૨ થી ૫

કુલ ગુણ :- ૧૦૦

ગેરહાજર પરીક્ષાર્થીની જવાબવહીનું ફક્ત આ પૃષ્ઠ જ પરત મોકલવું.

પરીક્ષાર્થીની નામ સંબંધી વિગતની નીચે 'બારકોડ' દર્શાવેલ છે, તેને કોઈ પણ પ્રકારનું નુકશાન પહોંચાડવું નહીં તેવી ખાસ વિનંતી.

ફરજિયાત : પરીક્ષાર્થીએ જાતે ભરવાની વિગત

પરીક્ષાર્થીની જન્મ તારીખ

પરીક્ષાર્થીનો અભ્યાસ .....

પરીક્ષાર્થીના જ નામવાળી જવાબવહી અને ઉપરની ફરજિયાત ભરવાની તેની જ વિગતોની સત્યાર્થતા ચકાસીને વર્ગસુપરવાદ્યારે સહી કરવી.

વર્ગસુપરવાદ્યારની સહી .....

પાછળ લખેલી સૂચનાઓનું અવશ્ય પાલન કરવું.

પેપર તપાસનાર(પરીક્ષક)ની સહી

.....

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૧ (૬)	
	૨ (૫)	
	૩ (૫)	
	૪ (૪)	
	૫ (૧૦)	
	૬ (૧૦)	

વિભાગ - ૧, કુલ ગુણ (૪૦)

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૭ (૧૨)	
	૮ (૮)	
	૯ (૧૨)	
	૧૦ (૮)	

વિભાગ - ૨, કુલ ગુણ (૪૦)

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૧૧ (૪)	
	૧૨ (૬)	
	૧૩ (૬)	
	૧૪ (૪)	

વિભાગ - ૩, કુલ ગુણ (૨૦)

મોડરેશન વિભાગ માટે જ

ગુણ શબ્દોમાં .....

ચેકર - નામ

પરીક્ષાર્થીઓને અગત્યની સૂચના :-

૧. આગળના મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર પરીક્ષાર્થીની નામ સંબંધી વિગતની નીચે બારકોડ દર્શાવેલ છે, તેને કોઈપણ પ્રકારનું નુકશાન પહોંચાડવું નહીં તેવી ખાસ વિનંતી.
૨. પરીક્ષાર્થીએ ખૂબ જ સ્પષ્ટ તથા સુંદર અક્ષરે આગળના પાનામાં માંગ્યા મુજબ વિગતો ભરવી ફરજિયાત છે.
૩. આપે ઉત્તરવહીમાં (જવાબવહીમાં) ક્યાંય કોઈ પણ જગ્યાએ આપનું નામ લખવાનું નથી.
૪. મુખ્ય પરીક્ષા દિને વર્ગખંડમાં હાજર રહેલા પ્રત્યેક પરીક્ષાર્થી ભૂલ્યા વગર પોતાના જ નામવાળી જવાબવહી ઉપર વર્ગસુપરવાઈઝરની સહી કરાવી લે.
૫. વર્ગસુપરવાઈઝરની સહી વગરની જવાબવહી માન્ય ગણાશે નહીં.
૬. પ્રશ્નના ગુણ →

ગુણ : ૧	
---------	--

 ← પરીક્ષકે પ્રશ્ન તપાસીને મૂકવાના ગુણની જગ્યા
૭. પરીક્ષાર્થી ફક્ત વાદળી અથવા ફક્ત કાળી શાહીવાળી પેનથી જ જવાબવહીમાં ઉત્તરો લખે. પેન્સિલથી, લાલ, લીલી કે અન્ય શાહીથી અથવા એકથી વધારે શાહીથી લખેલા ઉત્તરો માન્ય ગણાશે નહીં.
૮. પ્રશ્નોના જવાબ સૂચના મુજબ આપવા. છેકછાકવાળા જવાબો માન્ય ગણાશે નહીં.
૯. પરીક્ષાખંડની બહાર કે અન્ય તમામ પરીક્ષાર્થીઓથી અલગ કે પરીક્ષાના નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરીને આપેલી પરીક્ષા માન્ય ગણાશે નહિ.
૧૦. પરીક્ષા કાર્યાલય, અમદાવાદની પૂર્વ મંજૂરી લીધા સિવાય, મૂળ પરીક્ષાર્થીના બદલે 'લહિયા', 'સબસ્ટીટ્યુટ રાઈટર' કે 'અન્ય વ્યક્તિ' દ્વારા લખાઈને આવેલ પરીક્ષાની જવાબવહી રદ ગણવામાં આવશે. એકથી વધારે પ્રકારના જુદા જુદા અક્ષરોવાળા ઉત્તરો માન્ય નહિ ગણાય.
૧૧. મુખ્ય પરીક્ષામાં જવાબવહીમાં વધારાના પાના કે પુસ્તકી જોડીને તેમાં લખેલા ઉત્તર માન્ય ગણાશે નહિ.

Important Instructions For Satsang Exam Students

1. Please do not damage in any way the bar code printed on the front page.
2. Please write clearly and legibly.
3. Do not write your name on the answer book.
4. On the day of the Final Satsang Examinations, all examinees should obtain the signature of the class supervisor on the answer sheet bearing their own personal details only.
5. Answer books without the signature of the Class Supervisor will **not** be considered **valid**.
6. Marks for Question →

1 Mark	
--------	--

 ← Space for Examiner to write marks
7. Write your answers with either a blue or black pen only. Answers written in pencil, or with a red, green or any other coloured pen will not be considered valid. Answers written in more than one coloured ink will not be considered valid.
8. Follow the instructions while answering. Answers crossed out will not be considered valid.
9. Examinations taken at **unauthorized locations** or in which the exam rules have been violated will not be considered valid.
10. Without the prior permission of the Pariksha Karyalay in Ahmedabad, answer papers written by substitute writers in place of the original candidate will not be accepted. Answer papers with more than one type of handwriting will not be accepted.
11. In Main Exam answers written on extra pages will not be considered valid.

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	પ્ર - ૧ ગુણ - ૬	સહી
---------------------------	--------------------	-----

વિભાગ - ૧ : 'બ્રહ્મવિદ્યાનું દર્શન' નવી આવૃત્તિના આધારે

પ્ર.૧ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✓) નિશાની કરો. (કુલ ગુણ : ૬)

નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ જ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. પાંચ નિત્ય તત્ત્વો

ગુણ : ૨

(૧) પરબ્રહ્મ

(૨) અક્ષરધામ

(૩) ઈશ્વર

(૪) માયા

૨. જીવોનું અનેકત્વ

ગુણ : ૨

(૧) શ્રીજીમહારાજના મતે જીવોની સંખ્યા અનંત-અપાર છે.

(૨) પ્રત્યેક શરીરમાં રહેનાર જીવ સ્વરૂપતઃ એક જ છે.

(૩) જીવોનું મૂળભૂત સ્વરૂપ સમાનપણે સચ્ચિદાનંદરૂપ છે.

(૪) પરંતુ એક જ જીવ છે એવું કદાપિ કહી ન શકાય.

૩. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી અક્ષરબ્રહ્મ : સાંપ્રદાયિક ગ્રંથોને આધારે

ગુણ : ૨

(૧) શિક્ષાપત્રી

(૨) શ્રીહરિલીલાકલ્પતરુ

(૩) પુરુષોત્તમ ચરિત્ર

(૪) સત્સંગ-સાહિત્ય રત્નમાળા

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. (કુલ ગુણ : ૫)

૧. સ્વામીની વાતો ૨/૨માં મહારાજને કેવા સમજવાનું કહે છે ?

ગુણ : ૧

.....

૨. ચાર પ્રકારનાં અંતઃકરણના નામ જણાવો.

ગુણ : ૧

.....

૩. જીવન્મુક્તિ વિષે શ્રીજીમહારાજે કયાં બે વચનામૃતમાં વાત કરી ?

ગુણ : ૧

.....

૪. શ્રીજીમહારાજનાં અસાધારણ કાર્યોમાંથી બે કાર્યનાં નામ લખો.

ગુણ : ૧

.....

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	પ્ર - ૨ ગુણ - ૫		સહી	પ્ર - ૩ ગુણ - ૫		સહી	પ્ર - ૪ ગુણ - ૪		સહી
---------------------------	--------------------	--	-----	--------------------	--	-----	--------------------	--	-----

૫. અક્ષરબ્રહ્મણનાં ચાર સ્વરૂપનાં નામ લખો.

ગુણ : ૧

.....

.....

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૩ પ્રમાણ પરથી વિષયનું શીર્ષક આપો. (કુલ ગુણ : ૫)

૧. ભગવાન પણ પોતાના અક્ષરધામને વિશે મૂર્તિમાન થકા વિરાજમાન છે.

ગુણ : ૧

૨. 'ભગવાનમાં કુતર્ક થાય તો માયાને ન તરાય.'

ગુણ : ૧

૩. 'એ સંત તો સર્વ જગતના આધારરૂપ છે.'

ગુણ : ૧

૪. મૂલજીશર્મણે દીક્ષાં દદાનસ્ય પ્રજાયતે.

ગુણ : ૧

૫. પુરુષ પણ નથી, સ્ત્રી પણ નથી, પરંતુ સત્તામાત્ર ચૈતન્ય છે.

ગુણ : ૧

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૪ નીચે આપેલા વિષયના ફક્ત તમામ મુખ્ય મુદ્દાઓ જ લખો. (કુલ ગુણ : ૪)

૧. સર્વોપરી સર્વાવતારના અવતારી શ્રીજીમહારાજ

ગુણ : ૨

૨. જગતનું સ્વરૂપ

ગુણ : ૨

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	પ્ર - ૬ ગુણ - ૧૦	સહી
---------------------------	---------------------	-----

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

વિભાગ - ૨ : 'બ્રહ્મસ્વરૂપ પ્રાગજી ભક્ત' વિસ્તૃત જીવનચરિત્રના આધારે

પ્ર.૭ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક વિષય ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (ત્રીસેક લીટીમાં) (કુલ ગુણ : ૧૨)

- વિઘ્નો વચ્ચે સંતોને ભગતજી મહારાજનું આકર્ષણ
- ભગતજીનું ગુરુમુખી જીવન
- ભગતજી મહારાજનો સંપ્રદાયની મહાન વ્યક્તિઓ પર પ્રભાવ.

( ) .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

મોડરેશન વિભાગે જ ભરતું	પ્ર - ૭ ગુણ - ૧૨		સહી
---------------------------	---------------------	--	-----

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો   ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૮ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો.
(દરેક ટૂંકનોંધમાં પાંચેક લીટીના બે પ્રસંગો લખવા) (કુલ ગુણ : ૮)

૧. ભગતજીએ કરાવેલી સ્વસ્વરૂપની ઓળખાણ
૨. ભગતજીનાં બાળચરિત્રો
૩. યજ્ઞપુરુષદાસજીની ગુરુભક્તિ

( ) પ્રસંગ - ૧ : .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

પ્રસંગ - ૨ : .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	પ્ર - ૮ ગુણ - ૮		સહી
---------------------------	--------------------	--	-----

ગુણ : ૪	
---------	--

( ) પ્રસંગ - ૧ : .....

પ્રસંગ - ૨ : .....

ગુણ : ૪	
---------	--

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૯ નીચે આપેલા પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રસંગ વર્ણવી મનન લખો.
(પ્રસંગવર્ણન આઠેક લીટીમાં તથા મનન ચારેક લીટીમાં લખવું) (કુલ ગુણ : ૧૨)

૧. વિજ્ઞાનદાસજીને સંસ્કૃત ભણવાની આજ્ઞા
૨. એનો લોટ, દાળ કાંઈ ઓછાં વિમુખ છે ?
૩. સત્પુરુષમાં જોડાશે તેને કાંઈ બાકી રહેશે નહિ.
૪. આ તો તમારાં અંતર સાફ કરવાની સાવરણી છે.
૫. મરકીનો રોગ મટાડ્યો.

( ) પ્રસંગ : .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

મનન :- .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ગુણ : ૪	
---------	--

( ) પ્રસંગ : .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

મનન :- .....

ગુણ : ૪	
---------	--

( ) પ્રસંગ : .....

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	પ્ર - ૯ ગુણ - ૧૨		સહી
---------------------------	---------------------	--	-----

.....
.....
.....

મનન :- .....

.....
.....
.....
.....

ગુણ : ૪	
---------	--

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો [ ] [ ] ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૧૦ નીચે આપેલાં પાત્રોમાંથી કોઈ પણ એક પાત્રના પ્રસંગો વર્ણવી વ્યક્તિત્વનું આલેખન કરો. (કુલ ગુણ : ૮)

૧. નડિયાદના ઝવેરીલાલ   ૨. આચાર્યશ્રી વિહારીલાલજી મહારાજ

( ) પ્રસંગો : .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	પ્ર - ૧૦ ગુણ - ૮		સહી	પ્ર - ૧૧ ગુણ - ૪		સહી
---------------------------	---------------------	--	-----	---------------------	--	-----

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

વ્યક્તિત્વ : .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

વિભાગ - ૩ : 'સ્વામીની વાતો'ના આધારે

પ્ર.૧૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. (કુલ ગુણ : ૪)

૧. સત્પુરુષના ગુણ મુમુક્ષુમાં ક્યારે આવે ?

ગુણ : ૧	<input type="text"/>
---------	----------------------

૨. પરમહંસાનંદ સ્વામી કોના ગુરુ કહેવાતા હતા ?

ગુણ : ૧	<input type="text"/>
---------	----------------------

૩. અધર્મસર્ગનો પ્રભાવ કેવો હોય છે ?

ગુણ : ૧	<input type="text"/>
---------	----------------------

૪. મહાપ્રભુ સ્વામી શેમાં બંધાય્યા ?

ગુણ : ૧	<input type="text"/>
---------	----------------------

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

મોડરેશન વિભાગે	પ્ર - ૧૨	સહી
જ ભરવું	ગુણ - ૬	

પ્ર.૧૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બેના મુદ્દાસર જવાબ લખો. (પાંચેક લીટીમાં) (કુલ ગુણ : ૬)

૧. સત્પુરુષનો મન, કર્મ, વચને સંગ કેવી રીતે કરવો ?
૨. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીની ભગવાનમાં અખંડવૃત્તિ
૩. સ્વામીએ મહારાજને કયા ચાર પ્રશ્નો પૂછ્યા ? શું કરવાથી જીવ બ્રહ્મરૂપ થઈ જાય છે ?

( ) .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ગુણ : ૩	
---------	--

( ) .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ગુણ : ૩	
---------	--

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૧૩ નીચે આપેલા કોઈ પણ બેના દૃષ્ટાંત અથવા પ્રસંગ વર્ણવી તેનો સિદ્ધાંત લખો. (કુલ આઠેક લીટીમાં) (કુલ ગુણ : ૬)

૧. કાળા પર્વતને તોડવાનું દૃષ્ટાંત
૨. વરતાલમાં ચાર પાટીદાર મહારાજનાં દર્શને
૩. ગોલોક ને વૈકુંઠમાં કજિયા

( ) દૃષ્ટાંત : .....

.....

.....

.....

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	પ્ર - ૧૩ ગુણ - ૬		સહી
---------------------------	---------------------	--	-----

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

સિદ્ધાંત : .....

.....

.....

ગુણ : ૩	
---------	--

( ) દષ્ટાંત : .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

સિદ્ધાંત : .....

.....

.....

ગુણ : ૩	
---------	--

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	પ્ર - ૧૪ ગુણ - ૪		સહી
---------------------------	---------------------	--	-----

પ્ર.૧૪ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર અભ્યાસક્રમની 'સ્વામીની વાતો'નું પ્રમાણ આપી સમજાવો. (આઠ થી દસ લીટીમાં) (કુલ ગુણ : ૪)

૧. પ્રગટને ભજ ભજ પાર પામ્યા ઘણા, ગીધ ગણિકા કપિ વૃંદ કોટિ, વ્રજ તણી નાર વ્યભિચાર ભાવે તરી, પ્રગટ ઉપાસના સૌથી મોટી.
૨. એકલશૃંગીને સ્ત્રી-પુરુષનું ભાન નહોતું છતાં રોમપાદ રાજાની પુત્રી સાથે લગ્ન કર્યાં.
૩. બ્રહ્માનંદ સ્વામીને શ્રીજમહારાજને સર્વોપરી કહેતાં કઠણ પડ્યું, પરંતુ ગુણાતીતાનંદ સ્વામી અટક્યા નહીં.
૪. કારિયાણીમાં બાઈ બોલી મારો વ્હાલો સ્વામિનારાયણ નામ ભણ્યો.

( ) પ્રમાણ : .....

.....

.....

.....

.....

સમજૂતી : .....

.....

.....

.....

.....

.....

ગુણ : ૨	
---------	--

( ) પ્રમાણ : .....

.....

.....

.....

.....

સમજૂતી : .....

.....

.....

.....

.....

ગુણ : ૨	
---------	--